

Висновок. Вміння правильно визначати головний вид деталі для виконання креслення з зображенням трьох проєкцій є важливою складовою продуктивної графічної діяльності. Формування цієї навички залежить не лише від наявної кількості просторових уявлень в пам'яті учня, а й від цілеспрямованої праці вчителя в даному напрямку. Потрібно не лише систематично звертати увагу на особливості вибору головного виду деталей різної форми, а й за необхідності використовувати в навчальному процесі додаткові завдання.

Використана література:

1. Ботвинников А. Д., Вышнепольский И. С. Черчение в средней школе : пособие для учителя. – М. : Просвещение, 1989. – 111 с.
2. Методика викладання креслення в школі : посібник для вчителя / за ред. А. П. Верхоли. – К. : Рад. школа, 1989. – 127 с.
3. Методика обучения черчению / под ред. С. А. Василенко. – М. : Просвещение, 1990. – 176 с.
4. Ройтман И. А. Методика преподавания черчения. – М. : Владос, 2002. – 240 с.
5. Сидоренко В. К. Креслення : підруч. для учнів загальноосвіт. навч. закл. – К. : Школяр, 2004. – 239 с.
6. Сидоренко В. К., Щетина Н. П. Зошит з креслення 8-9 клас I-II частина. – К. : Школяр, 2006. – 120 с.
7. ДСТУ ISO 5456-2:2005 Кресленики технічні. Методи проєціювання. Частина 2. Ортогональні зображення. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 10 с.

Бондар Н. А. Формирование навыка определения главного вида на уроках черчения.

Определено значение формирования навыка определения главного вида для продуктивной графической деятельности. Установлены проблемы, с которыми сталкиваются ученики, их причины, пути устранения. Предложена система учебных заданий и методических приёмов, которые будут способствовать формированию навыка правильного определения главного вида у школьников на уроках черчения.

Ключевые слова: *навык, главный вид, ортогональное изображение, упражнение, графическое задание.*

Bondar N. A. The formation of the main view distinguishing skill on the technical drawing lessons.

The significance of the formation of the main view distinguishing skill was distinguished for the productive graphic activity. The problems the students meet were distinguished and their courses were eliminated. The system of the tasks and the methods for the formation of the main view distinguishing skill on the technical drawing lessons were proposed.

Keywords: *skill, main view, orthogonal drawing, exercise, graphic task.*

Борисов В. В.

Слов'янський державний педагогічний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ В СИСТЕМІ ІНФОРМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

У статті розглядаються сучасні підходи до організації педагогічної та технологічної практики в системі інформатичної підготовки майбутніх учителів освітньої галузі "Технологія".

Ключові слова: *педагогічна практика, технологічна практика, система інформатичної підготовки.*

Система професійної (педагогічної) освіти на різних етапах навчання вирішує завдання професійного становлення майбутнього вчителя, виявляє і розвиває професійні компетентності, інтереси і здібності.

Зміст системи інформатичної підготовки визначається сукупністю систематизованих знань, системою інформатичних компетентностей, особистими поглядами і переконаннями, а також певним рівнем розвитку пізнавальних сил і практичної підготовки, досягнутої в ході навчальної діяльності [1].

Педагогічні особливості проектування змісту системи інформатичної підготовки майбутніх учителів трудового навчання обумовлюють наявність [4; 9]:

– особистісно-орієнтованого підходу до визначення сутності змісту інформатичної підготовки, що сприяє розкриттю і всебічному розвитку особистості майбутнього педагога, формує основи для самореалізації і активності особистості та передбачає створення ситуацій продуктивної навчальної взаємодії на основі готовності до професійно-інформатичної діяльності з врахуванням рівнів сформованості інформатичних компетентностей;

– спадкоємності змісту інформатичної підготовки і варіативних способів розв'язування педагогічних і навчальних завдань;

– цілісності, ієрархічності і професійно-педагогічної направленості розгортання змісту інформатичної підготовки майбутнього вчителя трудового навчання в єдності теоретичного, практичного, прикладного, евристичного і мотиваційного компонентів навчання;

– створення умов (психологічних, педагогічних, організаційно-методичних) для актуалізації базових навчальних елементів інформатичної підготовки з подальшим теоретичним узагальненням структурних одиниць, що розкриває їх сутність, цілісність та враховує трансдисциплінарні зв'язки (інтеграція) в контексті інтелектуального і особистісного розвитку студентів з метою формування системи інформатичних компетентностей у майбутнього вчителя трудового навчання;

– моделювання дидактичних і когнітивних процесів на основі адекватного сприйняття та активізації мотиваційної і емоційно-вольової сфери, а також різноманітності форм представлення інформатичних завдань (аналіз інформаційних об'єктів, виконання творчих веб-проектів та завдань прикладного характеру).

При проектуванні системи інформатичної підготовки майбутніх учителів трудового навчання “каркасом”, що становить основу названої системи є умови, які сприяють продуктивній роботі всіх “механізмів” навчання системи інформатичної підготовки [5].

На всіх етапах підготовки вчительських кадрів високої науково-педагогічної кваліфікації педагогічній практиці відводиться важливе місце. Це пов'язано з тим, що формування системи професійних компетентностей майбутнього вчителя неможливе без чіткої і глибоко продуманої системи практичної підготовки [6]. На сьогодні педагогічна практика розглядається як вагома складова в системі інформатичної підготовки, що реалізується протягом всього періоду навчання студента.

Педагогічна практика слугує сполучною ланкою між теоретичним навчанням майбутнього вчителя трудового навчання і його майбутньою самостійною роботою в закладі освіти [3]. Вона покликана здійснювати підготовку студента до діяльності в якості вчителя-вихователя, озброювати його комплексом компетентностей для творчого здійснення всіх видів професійної, навчально-виховної і суспільної роботи.

Н. В. Кузьміна відзначає: “До педагогічної практики в основному йде засвоєння студентами теоретичних знань з професійної підготовки психології, педагогіки і методики. Але знання стають переконаннями у випадку, якщо людина навчиться застосовувати їх на практиці, коли в процесі цього застосування вона приходять до висновків, які спочатку засвоїла з теорії” [7, с. 49].

Все це об'єктивно визначає необхідність забезпечення комплексного характеру педагогічної практики, що передбачає виконання студентом в процесі її проходження всіх видів і функцій професійної і суспільної діяльності: проведення уроків різних типів, у тому числі додаткових занять, виконання обов'язків класного керівника, здійснення різноманітної позакласної роботи з учнями і т. ін.

Головне призначення педагогічної практики полягає не лише у формуванні певного рівня професійних компетентностей, необхідних майбутньому вчителю трудового навчання. У педагогічній практиці відпрацьовуються елементи розвиваючого творчого навчання, зростає об'єм самостійної роботи студента, корінним чином змінюється рівень вимог до неї [2]. І це цілком зрозуміло, оскільки саме на стадії педагогічної практики самостійна навчальна діяльність студента повинна органічно вписатися в навчально-виховний процес школи і отримати суспільне визнання. Але це можливо лише у випадку, коли забезпечується ефективне застосування всього комплексу навчальних і виховних завдань зорієнтованих на професійне зростання студента.

У системі підготовки майбутнього вчителя трудового навчання педагогічна практика виконує різні функції: доповнює і збагачує теоретичну підготовку студентів; створює можливості для закріплення і поглиблення отриманих знань; забезпечує можливості використання теоретичних положень наук, що вивчаються, для виконання практичних завдань. В ході педагогічної практики формується практична складова професійних умінь і навичок.

Результативність педагогічної практики майбутніх учителів освітньої галузі "Технологія" значною мірою визначається рівнем її організації і керівництва. Навчальна ефективність педагогічної практики багато в чому залежить від рівня взаємодії вузу і школи, злагодженої роботи викладачів, учених, методистів і педагогічного колективу школи, ступеня застосування в їх праці новітніх досягнень науки, передового педагогічного досвіду, інноваційних педагогічних технологій та новітніх засобів інформаційно-комунікаційних технологій для реалізації професійних завдань майбутнього вчителя трудового навчання.

У системі інформатичної підготовки майбутніх учителів трудового навчання під час проходження педагогічної практики передбачається використання проектного методу, а також різноманітних творчих завдань (конструювання, моделювання, самостійний пошук інформаційних ресурсів і т. ін.) на уроках технології [8].

Методична допомога при використанні різноманітних методів навчання здійснюється на різних етапах підготовки до уроків і включає: підбір необхідних засобів інформаційно-комунікаційних технологій, літератури, визначення змісту уроку, складання плану уроку і т. ін. Також проводиться детальний аналіз уроків, корекція і допомога у випадку утруднень.

Особливе місце в системі всього комплексу завдань, що вирішуються майбутнім учителем трудового навчання на практиці, займає робота з орієнтації учнів на використання сучасних інформаційних технологій, оскільки його професійна діяльність безпосередньо пов'язана з підготовкою учнів до життєдіяльності в умовах інформаційного суспільства.

Школа в умовах інформаційного суспільства об'єктивно ставить вчителя в положення дослідника. Тому програма педагогічної практики, передбачає також виконання студентами деяких видів дослідницької роботи з застосуванням засобів інформаційно-комунікаційних технологій: проведення психолого-педагогічного аналізу уроку або іншого навчально-виховного заняття, комплексне вивчення класу і особистості учнів, проведення експериментальної роботи з використанням засобів інформаційно-комунікаційних технологій (тестування, анкетування, опитування і ін.), тобто роботи пов'язаної з виконанням студентами робіт максимально наближених до умов їх майбутньої професійної діяльності [7].

Дотримання сучасних принципів організації педагогічної практики в органічній єдності і взаємозв'язку з фаховою підготовкою є найважливішою умовою підвищення ефективності практики в системі інформатичної підготовки майбутніх вчителів освітньої галузі “Технологія”.

Високий рівень вимог до професійно-педагогічної підготовки вчителя трудового навчання обумовлює необхідність створення стрункої, науково обґрунтованої системи педагогічної практики. Види і терміни педагогічної практики по відповідних спеціалізаціях, а також за роками навчання визначаються діючими навчальними планами згідно галузевого стандарту.

Практична складова інформатичної підготовки майбутнього вчителя освітньої галузі “Технологія” передбачає наявність умінь використовувати основні засоби і технології передавання, обробки, продукування інформаційних ресурсів для реалізації завдань професійної діяльності [9]. Самостійне виконання робіт зі створення та підтримки сегментів інформаційних систем, що використовуються на виробництві та навчальних закладах, забезпечується під час проходження студентами технологічної практики, що має на меті:

- розширення, поглиблення і закріплення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення дисциплін інформатичного циклу;
- ознайомлення з технологією створення та налагодження комп'ютерних мереж;
- детальне вивчення технологій експлуатації комп'ютерних мереж;
- детальне вивчення устаткування сегментів мережі на ділянці де студент проходить практику;
- виконання монтажних робіт в рамках комп'ютерних мереж;
- ознайомлення з основними методами та засобами адміністрування інформаційних систем;
- збирання необхідних матеріалів для подальшого дипломного проектування;
- придбання навичок практичної і організаторської роботи зі створення та експлуатації комп'ютерних мереж.

Технологічна практика студентів передбачає виконання наступних завдань:

- 1) вивчення, опис та загальна характеристика інформаційної системи підприємства (організації): коротка історія розвитку, види і об'єми робіт, що виконуються в рамках інформаційної системи;
- 2) ознайомлення з основними складовими інформаційної системи та характеристика наявних підсистем;
- 3) ознайомлення і наведення коротких відомостей про інформаційні процеси, що реалізуються в рамках інформаційної системи;
- 4) детальне вивчення і опис технологічного процесу створення сегменту мережі виробництва (організації), на якому студент проходить практику з вказуванням:
 - видів і послідовності операцій;
 - використовуваних матеріалів, устаткування та інструментів;
 - видів захисту;
 - типів монтажних робіт;
 - заходів контролю з підтримки заданих режимів роботи системи.
- 5) ознайомлення з основними вимогами з техніки безпеки;
- 6) збирання матеріалу для складання схеми навчальної інформаційної системи з визначеними характеристиками;
- 7) реалізація (монтаж) навчальної інформаційної системи (сегменту мережі).

Технологічна практика зорієнтована на набуття практичного компоненту системи інформатичних компетентностей майбутніх учителів трудового навчання, формування їх готовності до професійної діяльності з широким застосуванням засобів інформаційно-

комунікаційних технологій в закладах освіти різного рівня акредитації, а тому, як правило, проводиться в організаціях відповідного спрямування (спеціалізації).

Використана література :

1. *Абдуллина О. А.* Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования : для педагогических специальностей высших учебных заведений. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Просвещение, 1990. – 141 с.
2. *Андреев В. И.* Педагогика творческого саморазвития. Инновационный курс. Кн. 1. – Казань : Изд-во Казан, ун-та, 1996. – 568 с.
3. *Беспалько В. П., Татур Ю. Г.* Системно-методическое обеспечение учебно-воспитательного процесса подготовки специалистов. – М. : Высш. шк., 1989. – 141 с.
4. *Зинченко В. П.* Формирование у будущих учителей труда умений управлять учебной и трудовой деятельностью студентов : дис. ... канд. пед. наук. – М., 1987. – 160 с.
5. *Инновационные педагогические технологии / В. Н. Михелькевич, В. М. Нестеренко, Л. Г. Кравцов.* – Самара : Самар. гос. техн. ун-т, 2001. – 89 с.
6. *Концепция структуры и содержания общего среднего образования (в 12-летней школе) // Шк. и производство.* – 2000. – № 3. – С. 4-9.
7. *Кузьмина Н. В., Реан А. Л.* Профессионализм профессиональной деятельности. – СПб. : Либра, 1993. – 323 с.
8. *Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / под ред. Е. С. Полат.* – М. : Издательский центр “Академия”, 1999. – 224 с.
9. *Технология 2000: Теория и практика преподавания технологии в школе (Т-2000) : сб. тр. конф. 16-18 мая 2000 г.* – Самара : АНО Образоват. ресурсы и технологический тренинг (ОРТ), 2000. – 380 с.

Борисов В. В. Организация практики в системе информатической подготовки будущих учителей трудового обучения.

В статье рассматриваются современные подходы к организации педагогической и технологической практики в системе информатической подготовки будущих учителей образовательной отрасли “Технология”.

Ключевые слова: педагогическая практика, технологическая практика, система информатической подготовки.

Borisov V. V. Organizing practice in the system of informational training for the labour teachers.

The article examines modern approaches to organizing practice in the system of informational training for the labour teachers from the educational branch “Technology”.

Keywords: pedagogical practice, technological practice, system of informational training.

Бурсук О.

Київський електромеханічний технікум залізничного транспорту імені М. Островського

**ДИНАМІКА УСПІШНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ З МАТЕРІАЛОЗНАВСТВА**

У статті розглядається контроль та оцінка знань, умінь та навичок студентів як невід’ємний структурний компонент навчального процесу; аналізується успішність майбутніх фахівців залізничного транспорту з матеріалознавства.

Ключові слова: успішність, контроль, функція, навчальний процес.